राज्यामध्ये रोपवेची कामे कार्यान्वित करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग
शासन निर्णय क्र.रोपवे २०२२/प्र.क्र.२७/नियो-१अ
हुतात्मा राजगुरू चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- १९ /०३/२०२५

प्रस्तावना:-

केंद्र शासनाच्या रस्ते परिवहन व महामार्ग मंत्रालयाकडून २०२२-२३ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पात "राष्ट्रीय रोप-वे कार्यक्रम-पर्वतमाला' ची घोषणा करण्यात आली आहे. सदरील कार्यक्रमांतर्गत डोंगराळ प्रदेश, शहरातील अतिगर्दीची ठिकाणे, दुर्गम भागांना रोप-वे द्वारा जोडण्यात येणार आहे. यामुळे राज्यातील पर्यटन व धार्मिक स्थळांचे महत्त्व वाढून पर्यटनास चालना मिळणार आहे.

'पर्वतमाला' योजनेअंतर्गत राज्यातील हवाई रज्जुमार्ग प्रकल्प (रोपवे) च्या कामाच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाच्या M/s. NHLML व राज्य शासन यांचेमध्ये दि.०३.०२.२०२४ रोजी सामंजस्य करार करण्यात आला आहे. सदर सामंजस्य कराराच्या अनुषंगाने राज्यातील रोपवेची कामे राष्ट्रीय राजमार्ग लॉजिस्टिक व्यवस्थापन लि. (NHLML) मार्फत कार्यान्वित करणेकरीता NHLML ला आवश्यक state support उपलब्ध करावयाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

मा.मंत्रीमंडळाच्या दिनांक १८.०२.२०२५ रोजीच्या बैठकीत केंद्र शासनाच्या 'पर्वतमाला' योजनेंतर्गत राज्यातील रोपवेची कामे राष्ट्रीय राजमार्ग लॉजिस्टिक व्यवस्थापन लि.(NHLML) मार्फत कार्यान्वित करणेकरीता NHLML ला आवश्यक state support उपलब्ध करून देणेबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यानुषंगाने खालील बाबींना मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे:-

१) राज्यात सद्यस्थितीत ४५ रोपवे ची कामे प्रस्तावित आहेत. यामध्ये राज्य शासनामार्फत प्रस्तावित परिशिष्ट 'अ' मधील रोपवे ची कामे व NHLML मार्फत प्रस्तावित परिशिष्ट 'ब' मधील रोपवेची कामे हाती घेण्यास तत्वत: मान्यता देण्यात येत आहे. सदर रोपवे ची कामे NHLML व्यतिरीक्त इतर कार्यान्वयीन यंत्रणेस द्यायची झाल्यास शासनाची पूर्व मान्यता आवश्यक राहील.
२) पर्वतमाला योजनेंतर्गत राज्यातील रोपवे ची कामे NHLML मार्फत करणेकरीता equity support व जागा उपलब्ध करून देणे या दोन पर्यायांवर कार्यान्वित करण्यास तत्वत: मान्यता देण्यात येत आहे.

२.१) **पर्याय १:- (जमीन)**

२.१.१) प्रकल्पाची जागा ही सा.बां.विभागाच्या मालकीची असेल तर सदरची जागा NHLML ला ३० वर्षांच्या भाडेपट्टीवर उपलब्ध करून देण्यात यावी.

२.१.२) प्रकल्पाची जागा ही इतर विभागाच्या अखत्यारीत असेल तर सदरची जागा संबंधित विभागाकडून सा.बां.विभागाकडे हस्तांतरीत करून घेण्यात यावी व तद्नंतर सदरची जागा सा.बां.विभागाकडून ३० वर्षांच्या भाडेपट्टीवर NHLML ला भाडेपट्टीवर उपलब्ध करून देण्यात यावी.

२.१.३) प्रकल्पाची जागा ही अशासकीय असेल किंवा खाजगी मालकीची असेल तर सदरची जागा विहीत मार्गाने संपादित करून ३० वर्षांच्या भाडेपट्टीवर NHLML ला उपलब्ध करून देण्यात यावी.

२.१.४) महसूल विभाग शासन निर्णय दि.०१.०८.२०१९ व LARR Act २०१३ अन्वये भाडेपट्ट्याच्या अटी व शर्ती महसुल व वन विभाग (भूसंपादन) यांचेमार्फत प्रथम विहीत करुन घेण्यात येतील.

२.२) **पर्याय २:- (शासन समभाग)**

सदर योजने अंतर्गत Commercially viable प्रकल्पास राज्य शासनाने equity हिस्सा उपलब्ध करून दिल्यास या प्रकल्पातून मिळणारे उत्पन्नात राज्य शासनाच्या equity हिस्सा च्या प्रमाणात Revenue sharing मध्ये हिस्सा राहील.

३) सदर योजनेंतर्गत प्रकल्पनिहाय स्वतंत्र Definitive Agreement करण्यापुर्वी प्रत्येक प्रकल्पाचा सविस्तर प्रस्ताव मा.मंत्रीमंडळाच्या पायाभूत सुविधा समितीपुढे सादर करण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्र.२९९ /व्यय-११ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५०३१९१३२०२२५२१८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

GANPAT SANDIPAN KACHARE

Digitally signed by GANPAT SANDIPAN KACHARE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=PUBLIC WORKS DEPARTMENT,
2.5.4.20=3021bf955fefd71ffad5dd7c97769147f19aca6383a12fed6cff4849d78e224a, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=B5B30AEBA818C77E43E7B8BA4BCA0E9F0D137FEAB0BBCB16CACF2D44087E8A76, cn=GANPAT SANDIPAN KACHARE
Date: 2025.03.19 13:21:58 +05'30'

(ग. सं. कचरे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१) मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव
२) मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव
३) मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास, गृहनिर्माण व सार्वजनिक बांधकाम (सा.उ.)) यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४) मा.उप मुख्यमंत्री(वित्त, नियोजन व राउशु) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५) मा.मंत्री (सा.बां.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६) मा.राज्यमंत्री (सा.बां.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७) मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, मंत्रालय,मुंबई
८) सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९) सचिव (रस्ते / बांधकामे), सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०) सर्व मुख्य अभियंता, सा.बां.प्रादेशिक विभाग
११) सर्व सह/उप सचिव , सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२) सर्व अधीक्षक अभियंता, सा.बां.मंडळ
१३) निवड नस्ती (नियोजन-१अ), सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई

परिशिष्ट-अ

राज्यशासनामार्फत कार्यान्वित करण्यात येणारे प्रकल्प

अ.क्र.	रोपवेचे नाव	जिल्हा	लांबी	यंत्रणा
१	रायगड किल्ला, महाड, रायगड	रायगड	१.५	रायगड विकास प्राधिकरण/ सा.बां.वि.
२	माथेरान, जिल्हा रायगड	रायगड	१२	मुंबई महानगर विकास प्राधिकरण (MMRDA)
३	कुणकेश्वर, आलिबाग, रायगड	रायगड	३.९	जिल्हा परीषद, रायगड
४	अलिबाग चौपाटी ते अलिबाग किल्ला	रायगड	३	नगर परिषद, अलिबाग
५	घारापुरी, एलिफंटा लेणी जि रायगड	रायगड	३	जिल्हा परीषद, रायगड
६	श्री. खंडोबा निमगाव, खेड, पुणे	पुणे	१	सा.बां.वि.
७	सिंहगड किल्ला, पुणे	पुणे	२.२	सा.बां.वि.
८	जेजुरी, पुणे	पुणे	२	सा.बां.वि.
९	महाबळेश्वर. सातारा	सातारा	२	सा.बां.वि.
१०	प्रतापगड किल्ला, सातारा	सातारा	१	सा.बां.वि.
११	परळी किल्ला, सज्जनगड	सातारा	१.२	सा.बां.वि.
१२	उरमोडी धरण ते कास पठार	सातारा	१०	सा.बां.वि.
१३	सातारा शहर ते अजिंक्यतारा किल्ला	सातारा	०.६	सा.बां.वि.
१४	ठोसेघर धबधबा	सातारा	०.५	सा.बां.वि.
१५	श्री.उत्तेश्वर मंदिर वेळणे, महाबळेश्वर	सातारा	५.४३	महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ
१६	रेणुका माता, माहुर नांदेड	नांदेड	३.५	केंद्रीय मार्ग निधी/सा.बां.वि.

परिशिष्ट-ब

NHLML मार्फत कार्यान्वित करण्यात येणारे प्रकल्प

अ.क्र.	रोपवेचे नाव	जिल्हा	लांबी	यंत्रणा
१	बाणकोट किल्ला, मंडणगड, रत्नागिरी	रत्नागिरी	६.५	NHLML (नॅशनल हायवेज लॉजिस्टिक मॅनेजमेंट लि.)
२	केशवराज (विष्णु) मंदिर असुध, दापोली, रत्नागिरी	रत्नागिरी	१.२	NHLML
३	महादेवगड पॉइंट, सावंतवाडी, सिंधुदुर्ग	सिंधुदुर्ग	२.५	NHLML
४	माहुली गड, शहापूर, ठाणे	ठाणे	२.४	NHLML
५	सनसेट पॉइंट जव्हार. पालघर	पालघर	२	NHLML
६	गोवा किल्ला (भुईलोट किल्ला) सुवर्णदुर्ग किल्ला (हार्नेल, दापोली.) रत्नागिरी	रत्नागिरी	१.५	NHLML
७	मांढरदेवी आणि धोम धरण क्षेत्र, वाई, सातारा	सातारा	१.४	NHLML
८	गगनगिरी मंदिर, गगनबावडा, कोल्हापूर	कोल्हापूर	६	NHLML
९	राजगड किल्ला, वेल्हे, पुणे	पुणे	१.४	NHLML
१०	शिवनेरी किल्ला, जुन्नर, पुणे	पुणे	१.५	NHLML
११	अष्टविनायक लेण्याद्री, जुन्नर, पुणे	पुणे	०.८	NHLML
१२	द-या घाट, पळु, जुन्नर, पुणे	पुणे	३.२	NHLML
१३	पन्हाळा जोतिबा, कोल्हापूर	कोल्हापूर	३	NHLML
१४	विशाळगड, कोल्हापूर	कोल्हापूर	३	NHLML
१५	भीमाशंकर ज्योतिर्लिंग, पुणे	पुणे	२	NHLML
१६	हरिहर किल्ला, त्र्यंबकेश्वर, नाशिक	नाशिक	१.५	NHLML
१७	ब्रम्हगिरी ते अंजनेरी, नाशिक	नाशिक	५.८	NHLML
१८	मांगीतुंगी, नाशिक	नाशिक	४.५	NHLML
१९	चंद्रेश्वर महादेव मंदिर चांदवड, नाशिक	नाशिक	३	NHLML
२०	कळसूबाई शिखर, अकोले, अहमदनगर	अहमदनगर	२.५	NHLML
२१	हरिश्चंद्र किल्ला, अकोले, अहमदनगर	अहमदनगर	२	NHLML
२२	तोरणमाळ, धडगाव, नंदुरबार	नंदुरबार	२.८	NHLML
२३	हनुमान टेकडी मंदिर	छ. संभाजीनगर	२.७	NHLML
२४	वेरुळ लेणी ते म्हैसमाळ	छ. संभाजीनगर	६.१	NHLML
२५	अजिंठा गाव ते अजिंठा लेणी	छ. संभाजीनगर	५.४	NHLML
२६	श्री क्षेत्र माची (कानिफनाथ गड), जि. अहमदनगर ते श्री क्षेत्र सावरगाव (मच्छिंद्रनाथ गड), बीड	बीड / अहमदनगर	३.६	NHLML
२७	नागपूर-कनेक्टिंग मेट्रो स्टेशन आणि लंडन स्ट्रीट	नागपूर	५	NHLML
२८	रामटेक. जि.नागपूर	नागपूर	०.६	NHLML
२९	गोसे खुर्द धरण, भंडारा	भंडारा	१.१	NHLML